

Spijker kwartier

wijkkrant

Rembrandt
theater

4 **Pauline Krikke**
Bekend en betrokken bij de wijk

16 **Het Rembrandt theater**

19 **Droogte in de wijk**

Spijkerdorp

‘Het Spijkerkwartier is net een dorp’. Binnen een tijdsbestek van een week hoorde ik twee heel verschillende personen deze uitspraak doen. De een was een buurtbewoner. De moeder van zijn buurmeisje bleek ook de cat sitter te zijn van de vrijwilliger waarmee hij wilgentakken had gevlochten. Of zoiets.

De ander was mijn vader, toen ik met hem de laatste beslommeringen van de buurt deelde. Hij woont zelf in een dorp met slechts enkele honderden inwoners, waar iedereen elkaars naam inderdaad lijkt te kennen – of misschien vooral de naam van de hond. (“Ik kwam de bazin van Max tegen in het bos, en die vertelde...”). Dus uit zijn mond betekent het nogal wat.

Ik denk dat ze het allebei goed bedoelden.

In een dorp kennen mensen elkaar. De wijkkrant is eveneens een plek van herkenning. Waar je leest over bekende plekken, zoals de Steenstraat en bekende gezichten, zoals Pauline Krikke. Maar de wijkkrant is net zo goed een plek waar je ontdekt wat je nog niet kende. Wist u dat er Spijkerkwartierders exposeren in de Lommerd? Dat er een maandelijks ADHD café in de wijk plaatsvindt? Weet u wie er al jarenlang verantwoordelijk is voor de vormgeving van deze wijkkrant?

Lees verder, herken en ontdek!

Tekst en foto: Katja Krediet

‘Binnen

Lokaal9 exposeert in De Lommerd

In coronatijd, van links naar rechts: Han Doornebosch, Yvonne Smeenck, Trudi Hendriks, Reinier Brinkman, Anna Cohen Stuart

Lokaal9

In kunstbroedplaats De Transformatie, op loopafstand van het Spijkerkwartier, komen elke dinsdagavond Arnhemse amateurkunstenaars samen om te tekenen en te schilderen. Ze krijgen daarbij les en begeleiding van kunstenaar-docent Jan Meijering. Het is een groep met de naam ‘Lokaal9’ die zich vaak laat inspireren door de stad Arnhem en ook op allerlei plekken in Arnhem heeft geëxposeerd. Lokaal 9 was het lokaal in de Mariënborg waar vroeger al geschilderd werd onder leiding van Jan Meijering. Lokaal9 bestaat uit amateurs die telkens hun grenzen willen verleggen, thema’s en interesses willen onderzoeken en de resultaten willen delen met anderen. Zo heeft Lokaal9 meegedaan met de Sonsbeek 20-24 door te exposeren in Rozet

en in de stadstuin Kweekland. De eerste expositie was in Dudok in 2006. Dinsdagavond is het moment om elkaar bij Lokaal9 te ontmoeten, te brainstormen, feedback te geven, hard te werken en het creatieve avontuur aan te gaan. Seizoen ‘21-‘22 begon met modeltekenen en houtsnijden met Edwim Peters, vervolgens was er een lockdown door corona en kwam het niet tot een aanleiding om nog samen een Arnhemse thema op te pakken. De blikken van de deelnemers gingen naar binnen: tijd voor het eigen artistieke proces. Leidraad werden vragen als: Hoe werk ik graag? Met welk materiaal kom ik verder? Wat motiveert mij? Wat zijn mijn thema’s? Dit is in een half jaar gedegen uitgewerkt in schilderijen, tekeningen én een kastje.

verk'

Opvallend hierbij is de neiging tot 'abstract' werken: vanuit materie, maat, kleur, vorm, compositie. Verhaal en onderwerp spelen meer op de achtergrond, maar duiken wel op in herkenbare motieven zoals een horizon, boom, vogel, een bus of een kaart. Al makende geeft de blik naar binnen weer een blik naar buiten met nieuwe gewaarwordingen, gedachten, mogelijkheden.

Bij de opening op 3 september jongstleden konden de aanwezigen de kunstenaars van Lokaalg ontmoeten en over hun werk en drijfveren praten. Met de bedoeling om elkaar te inspireren na de afstandelijke coronatijd. Bezoekers werden uitgenodigd mee te kijken en indrukken en verhalen met elkaar te delen. Deze tentoonstelling zet ook vijf lokaalg leden uit het Spijkerkwartier in het zonnetje: Reinier Brinkman, Han Doornebosch, Hans Marcelis, Yvonne Smeenk en Trudi Hendriks (zie kaders). Lokaalg bestaat verder uit Anna Cohen Stuart, Martine Derks, Sylwia Falinska, Janine Lenting, Ineke Mol, Jan Provoost, Magda Rysiak,

De expositie is tijdens kantooruren gratis tot 31 oktober 2022 te zien in de Lommerd. Spijkerstraat 185A

Van links naar rechts: Yvonne Smeenk, Han Doornebosch, Trudi Hendriks, Hans Marcelis, Reinier Brinkman en docent kunstenaar Jan Meijering

Reinier Brinkman

Deelnemer sinds 2018. Daarvoor schilderclub Amersfoort. Werk is meestal abstract en vast op formaat 100 bij 120. Inspiratie: G. Baselitz; W de Kooning, Armando, Anselm Kiefer 'Een schilderij waar ik tevreden over ben, heb ik meestal binnen twee uur gemaakt, vandaar het gebruik van acrylverf.'

Han Doornebosch

Deelnemer sinds 2005: schetsen in de openlucht op begraafplaats Rozendaal. Exposeert werken acryl op papier, formaat 50 bij 70 cm. De zes bruggen rondom Arnhem zijn het uitgangspunt. 'Thema is "Tussen": de relatie voor en achter, boven en onder, links en rechts, open en gesloten, de brugliggers op de pijlers in relatie met het landschap van de Rijn en de IJssel.'

Hans Marcelis

Deelnemer sinds 2000. Begonnen bij Jan Meijering met "Tekenen en Schilderen" voor beginners. Na een gezamenlijk excursiebezoek aan de expositie van Willem de Kooning in de Kunsthal in 2005 is de expositiegroep "Lokaalg Arnheems Delight" ontstaan. Hans exposeert een aantal aquarellen van vogels. 'Een poging om snel en trefzeker een vogel of een dier neer te zetten.'

Yvonne Smeenk

Deelnemer sinds 2014: 'Eerst op bezoek geweest bij Jan thuis. Ik moest wat eigen werk meenemen zodat hij kon zien waarmee ik bezig was'. Zo bij Lokaalg gekomen. Sindsdien is er veel gebeurd o.a. drie jaar een opleiding gevolgd en meerdere technieken toegepast, waaronder krijt en pentekeningen. 'Momenteel gebruik ik oude kastjes als "schilderdoek" en daarmee exposeer ik ook.'

Trudi Hendriks

Deelnemer sinds 2021. Na wat omzwervingen langs andere schilderclubs in Doesburg en Arnhem bij Lokaalg gekomen. Veel vrijheid en onder begeleiding van Jan Meijering ook serieus aan het werk gegaan. Exposeert abstract werk in acrylverf. Vorm is toevallig ontstaan en toch te herkennen als boom. 'De allereerste keer dat ik de kleur zwart heb gebruikt in een schilderij.'

Tekst: Jan Meijering/Trudi Hendriks e.a.
Foto's: Lokaalg en Rien Meijer

Wat maakt onze wijk zo speciaal dat je er als bekende Nederlander blijft wonen? Op deze vraag en andere zoeken wij een antwoord. Deze keer in gesprek met een goede bekende in de wijk en stad: Pauline Krikke.

Bekend en betrok bij de wijk

Als ik haar benader, is ze direct enthousiast om mee te werken. Zo kennen wijkbewoners haar ook. Een enthousiaste vlotte vrouw die graag een praatje maakt. En natuurlijk kennen we haar als eerste burger van onze stad. Pauline Krikke (61) was burgemeester van september 2001 tot 2013. We tutoyeren: dat vindt ze heel normaal en prettig.

Wanneer ben je in het Spijkerviertel komen wonen en waarom koos je voor deze wijk?

‘Als burgemeester moet je binnen de gemeentegrens wonen. Dus toen ik in de zomer van 2001 benoemd werd, zijn we - met mijn man Ron Miltenburg - door Arnhem gereden en hebben we huizen bekeken die op Funda te koop stonden. We zochten een huis waar we ons direct thuis zouden voelen. Verderop in de Kastanjelaan

stond een huis te koop, maar dat was het niet. Toen we terug liepen zagen we opeens een klein bordje voor een raam. We keken naar binnen en dachten: dit is het. We hebben de makelaar gebeld. We konden kijken en toen we de drempel over waren dacht ik, dit is ons huis! Het is een fantastisch huis, een heel fijne plek.’

Wat maakt de wijk zo bijzonder dat je er - nadat je stopte als burgemeester - bent blijven wonen?

‘Het is de meest grootstedelijke wijk van Arnhem, nog steeds. Je hebt er allerlei verschillende culturen, zoals de Turkse kapper, de Chinese supermarkt en de Iranese supermarkt, maar ook de beste banketbakker Christiaan. In de wijk is alles aanwezig wat je hartje begeert. Wat de wijk ook bijzonder maakt is de buurtcultuur, die vind je in de hele wijk. Gesprekken als ‘hoe gaat het nu écht met je’ ontaarden niet in nieuwsgierigheid, maar komen voort uit oprechte belangstelling. Iedereen laat iedereen vrij in doen en laten, er is geen sociaal vooroordeel. Mensen zijn nabij, maar niet verstikkend. Ik praat met iedereen, dat vind ik ook gewoon gezellig.’ Pauline is ontspannen en lacht veel tijdens ons gesprek. Ze houdt oprecht van het Spijkerviertel, dat is duidelijk. Ook toen ze burgemeester in Den Haag werd,

bleef de Kastanjelaan in haar hart. In Den Haag betrok ze een appartement, dat ze nog steeds heeft. Ze werkt nu vanuit beide plekken als individueel coach en teamcoach. Ze vertelt openhartig dat ze na Den Haag zichzelf afvroeg: ‘Wat wil ik verder?’ Ze gooide het roer om en volgde twee post hbo-opleidingen. Nu is ze opgenomen in het register van de Nederlandse Orde van Beroepscoaches en de LVSC. Ik kan niet nalaten even te melden dat er tientallen soorten coaches zijn. Daar is ze duidelijk over: ‘Iedereen die een ontwikkel-vraagstuk heeft kan bij mij terecht. Ik snap vaak wel de omgeving waarin mensen zitten. Kijk, mij hoeft je niet veel uit te leggen over de positie van een directeur in een organisatie (lacht). Ik doe dit met ontzettend veel plezier. Het is geweldig als er een echte verandering plaatsvindt en mensen beter in hun vel komen. Het is ook interessant om samen uit te zoeken waar het vraagstuk vandaan komt in een mensenleven.’

Wat is je favoriete plek in de wijk?

‘Mijn echt favoriete plek is natuurlijk thuis. Maar mooi in de wijk zijn de binnentuinen. Het zijn rustige plekken in de wijk waar je fijn kunt verblijven. Hier is ook weer die samenhang en nabijheid. De wijkbewoners doen dit met elkaar en de tuinen blijven

mooi. In de jaren '90 na de sloop van panden en grondsaneringen heeft de wijk gekozen voor de binnentuinen. Dat is mooi, het maakt de wijk bijzonder. Ik kom er iets minder, want het is verboden voor honden. Terecht.'

Pauline is een hondenliefhebber. Helaas heeft ze haar oude lobbies Harley in januari moeten laten inslapen. De bruine labrador is 12 jaar geworden. Nu is labrador Floris er nog en zijn er twee poezen in huize Krikke-Miltenburg. Dat Pauline haar hart heeft verpand aan de natuur blijkt als ze begint over haar onafhankelijk voorzitterschap van de Faunabeheereenheid Gelderland (FBE). 'Ik weet nu veel meer over de niet-stedelijke omgeving. Ik heb geleerd over de reeën en ik weet inmiddels van alles over wolven. Maar ik heb ook kennis van stikstof. Ik lees alle stukken, want ik voel me verplicht om het te snappen.'

Soms hoor ik het verhaal dat sinds Pauline Krikke in de wijk woont de raamprostitutie is verdwenen.

'Nou daar wil ik wel iets over zeggen. Voordat ik burgemeester werd in 2001 had de gemeenteraad 1997 al besloten

dat de raamprostitutie weg moest. Ik heb dat besluit uitgevoerd en jarenlang bestuurlijke aandacht en energie besteed aan het behalen van het doel; een Spijkerkwartier zonder raamprostitutie. Ik vind de wijk ervan opgeknapt. De criminaliteit ging de wijk uit. Er was veel overlast van de prostitutie, rondhangende mannen die vrouwen aanspraken en veel inbraak in auto's. Er kwam hier een aangename woonklimaat.'

Wat zou je willen veranderen of verbeteren in de wijk?

'Dat is een moeilijke vraag (ze denkt even na). Wat ik fijn vind is dat het buurthuis goed functioneert. Fijn dat er vrijwilligers zijn die dat doen. Waar ik me aan erger is graffiti. Het zou goed zijn wanneer dat met enige regelmaat wordt schoongespoten. Graffiti heeft een verloederende uitstraling. Daar moet een programma voor worden gemaakt met de gemeente. Maar voor de rest is dit een hele fijne wijk. Er hoeft niet zoveel veranderd te worden.'

Heb je nog een tip voor de wijkbewoners?

'Ga eens wandelen bij Thialf achter het gymnasium, een prachtig groen gebied,

ook heel leuk voor honden. Maar ook alle openbare binnentuinen zijn een bezoek waard. Dat moet je ervaren. Het gemêleerde in de wijk is het allerleukst.'

Tekst: Jos Meeuwssen

Foto's: Annoesjka Holthuisen

In deze rubriek zetten we iemand in de spotlight, die achter de schermen van onze wijkkrant al jaren een bijdrage levert. Deze tweede editie: **Harald Slaterus, grafisch ontwerper.**

Een gedreven ontwerper

Tussen twee buien door wandel ik naar het hoge statige herenhuus. Zoals zo veel Spijkerkwartierhuizen is er een hoge natuurstenen stoep, dubbele hoge ramen en een strakke voortuin met in dit geval uitbundige witte hortensia's. Ik bel aan bij Harald Slaterus, de man die iedere editie van deze wijkkrant de laatste jaren schitterend vormgeeft.

Kunstenaar

Ik loop achter hem aan de steile trap op naar boven, naar de zonnige voorkamer waar al jaren zijn studio is. Een paar grote boekenkasten domineren het vertrek, het geproduceerde werk is alom aanwezig. Harald heeft niet stil gezeten. De kunst bracht hem in de tachtiger jaren vanuit Utrecht naar Arnhem. De Hogeschool voor de Kunsten, zoals het toen nog

heette, was de basis voor zijn goedlopende grafisch ontwerp bureau. De liefde voor het Spijkerkwartier deed hem blijven. Vanuit zijn studentenkamer keek hij met zijn Cora uit op het plantsoen waar ze later zouden gaan wonen. In 1994 werd dit huis gekocht. Het zag er toen niet uit, kaal, gestript, brand geweest, een drukkerij op de begane grond. Gedurende de jaren die volgden werd het hele pand stap voor stap onder handen genomen, zelfs nog recent tijdens de coronatijd. En moet gezegd: het ziet er beeldschoon uit. Terwijl hij er over vertelt is duidelijk dat hij vergroeid is met de plek: 'Dit huis wordt niet verkocht. Hier moeten ze me wegdragen.' Wat maakt voor hem het Spijkerkwartier zo bijzonder? 'De wijk is zo mooi. Ik hou van deze wijk, de architectuur, de sfeer, de kunstenaars en muzikanten.' Het is duidelijk waarom hij hier niet meer weggaat.

Harald noemt zichzelf een soort 'socio-digibee': geen social media, de website niet helemaal up-to-date, zelfs geen visitekaartjes: 'Ik ben er wars van, als ze me nodig hebben, weten ze me wel te vinden. Ook zonder website en visitekaartjes.' En dat blijkt. Met name de kunstsector, de musea en kunstenaars willen uitgaves van prachtige kunstboeken, koffietafel-edities, catalogi. Als je denkt dat die sector minder met deadlines heeft te maken: nee, bij die editie voor deze specifieke expositie, voor dat museum, moet toch dat werk er nog op het laatste moment in. Onder druk werken is heel gewoon dus.

'Ik ben geen vakidiot', zegt hij stellig maar dat waag ik te betwijfelen. De boekenkast staat vol met door hem geproduceerde edities kunstboeken. Het huis hangt vol met beeldende kunst, vaak ruilobjecten van een kunstenaar als betaling voor een prachtig boek. Eigenlijk is Harald zelf ook een kunstenaar.

De wijkkrant

Als we de krant op tafel leggen vraag ik wat hij van de krant vindt, als lezer: 'Fijn dat er geen advertenties in staan, dat deze krant voor dit model heeft gekozen. Er is een goede balans van artikelen, zoals b.v. 'shoppen in de wijk', 'bedrijf in de wijk', de korte stukjes en natuurlijk een column. Is er iets wat hij zou willen veranderen? Nou, misschien niet echt veranderen maar wel aanvullen: 'een kunststrubriek, zoals dat er voorheen was, daar is behoefte aan. Er is zoveel kunst in de wijk, ook muziek en theater, fotografie...' Ja, dat zeggen meer van onze lezers, iets wat we als redactie serieus nemen.

Samenwerking met ons als redactie aan de ene kant en de drukker aan de andere gaat uitstekend. Een vorm van vrijwilligerswerk waar we allemaal blij van worden. 'Wil je hier voorlopig wel mee doorgaan?' vraag ik. Harald knikt: 'zolang jullie het me vragen...' Op de valreep, als ik de vriendelijke kat geaaid heb en denk weg te gaan, laat Harald me nog even snel zien waar hij al

Doe mee aan het meten van de verkeersdrukke in je straat.

De Werkgroep Verkeer binnen het Spijkerviertel heeft het initiatief genomen om de verkeersdrukke in de wijk te gaan meten. Hiervoor zal gebruik worden gemaakt van Telraam; een Belgisch initiatief opgezet vanuit een spin off van onder andere de KU Leuven. Dit telraam meetnetwerk maakt onderdeel uit van een groter plan om ook de kwaliteit van lucht en geluid in de wijk te meten.

De werkgroep roept bewoners in het Spijkerviertel op deel te nemen aan deze meting.

Willem van Gent, voorzitter van de Werkgroep Verkeer licht toe waarom dit initiatief: 'Voor het nog op te stellen verkeerscirculatieplan en de mobiliteitsvisie zijn de meetgegevens handig. Met de Telraamsensoren krijgen we meer inzicht in verkeersstromen in onze wijk en kan het effect van verkeersingrepen duidelijk worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan sluipverkeer.

Daarnaast kan de verkeersdrukke in vergelijkbare straten in meerdere gemeenten met elkaar vergeleken worden. Dat levert voor de deelnemer en de geïnteresseerden interessante informatie op over de plek waar je woont.'

Als je meedoet, maak je deel uit van het Telnetwerk van het Spijkerviertel dat in 2022 uitgroeit tot maar liefst 21 lokale meetpunten. Alle metingen zijn terug te vinden op www.telraam.net. Je wordt begeleid bij de installatie en we organiseren een tweetal workshops waarin jij als verkeersteller meer te weten komt over de verzamelde

metingen en de resultaten. Je kunt ook eigen analyses maken van het verkeer in je straat via de Telraam website. Op dit moment zijn er al drie Telramen experimenteel actief in de Spijkerstraat en Kastanjelaan.

We zoeken voor de eerste fase nog tien andere inwoners die in het Spijkerviertel willen meetellen.

Wil je meer weten, kijk dan op MijnSpijkerviertel bij het bericht: 'Benieuwd naar de verkeersdrukke in je straat?' Daar vind je ook een formulier hoe je je kan aanmelden. Na selectie krijg je van de Werkgroep Verkeer een verkeersteller (het Telraam) in bruikleen, die je eenvoudig plaatst op een raam met uitzicht op de straat. Het Telraam geeft automatisch tellingen door van fietsers, voetgangers, auto's en vrachtauto's. Zo krijg je inzicht in het verkeer in je straat, hoe het dagelijks varieert en hoe hard er bijvoorbeeld wordt gereden.

Geïnteresseerd? Meld je aan bij verkeerspijkerviertel@gmail.com

Tekst: Werkgroep Verkeer

Beeld: Telraam Rear Window BV

jaren zelf mee bezig is: een fotoproject waar ooit een eigen boek van zal komen. We scrollen langs de vele prachtige foto's die stuk voor stuk als abstract werk aan de muur zou kunnen... pure kunst!

Hebben we toch weer kunst in het blad.

Tekst en foto's: Lucille van Straten

Met een schuin oog op 'Arnhem 800 jaar stadsrechten' in 2033 zijn er belangrijke plannen ontwikkeld om de stad Arnhem aantrekkelijker te maken. In april 2021 werd het herstelplan 'grip op beweging' gelanceerd. In mei 2021 het 'voorontwerp Omgevingsvisie 2040'. Wethouder Cathelijne Bouwkamp noemde het visieplan 'een wenkend perspectief in een snel veranderende wereld'.

Gemeente neemt regie: toekomst Steenstraat en Spijkerkwartier in perspectief

In diezelfde periode werd door het Platform Binnenstad een manifest gepresenteerd voor een toekomstbestendige binnenstad. Buro Harro, een ontwerp-buro voor landschapsarchitectuur en stedenbouw uit Arnhem, ontwikkelde voor hen het idee voor het Singelpark als groene verbinding tussen de binnenstad en het Spijkerkwartier. Op basis van al deze plannen is er het afgelopen jaar door de gemeente ook flink gewerkt aan maatregelen die de leefbaarheid van de Steenstraat moeten verhogen.

Urgentie

De samenleving verandert razendsnel. Door internet en zeker ook door de corona pandemie verandert onze manier van werken en consumeren, met als gevolg leegstand in de binnensteden. Dit proces

werd versneld door de corona crisis waardoor ingrijpende en structurele verschuivingen zijn ontstaan. Mensen kopen niet alleen vaker online, maar blijven ook meer in hun eigen buurt.

De omgevingsvisie Op naar 2040

De omgevingsvisie 'Op naar 2040' beschrijft de ideeën om de stad aantrekkelijker, socialer en vitaler te maken. Het gewenste toekomstbeeld voor Arnhem in 2040 is een stad als onderdeel van een sterke regio met een veelzijdig landschap, waardevolle wijken en krachtige knooppunten. Om dat streefbeeld in 2040 te bereiken gaat de stad onder andere werken aan * een sterke positionering en profilering van Arnhem als groene, creatieve, ondernemende stad; * investeren en bouwen op die plekken in de stad, die goed

met het OV bereikbaar zijn; • een aantrekkelijke, gezonde, groene woon- en leefomgeving passend bij het veranderende klimaat • gezonde wijken waar iedereen kan meedoen • verduurzaming van wijken en het tegengaan van energiearmoede • transformatie van de bruisende binnenstad van koop- naar ontmoetingscentrum.

Sturing

Om adequaat te kunnen inspelen op de veranderingen gaat de gemeente de mogelijkheden, die het bestemmingsplan biedt, benutten om tot een verantwoord aanpak en vooral sturing van de ontwikkelingen te komen. Het idee is om de stad te veranderen van Place to be naar Place to Meet. Een plek waar je graag wil zijn, waar je verrast, geprikkeld en

verwend wordt, waar leven is, waar je mensen tegenkomt, waar het veilig is en aangenaam vertoeven. Met interessante dwaalroutes, verkoelend groen, fonteinen en beken, gezelligheid op straat, muziek en kunst. Doel is dat Arnhemmers en mensen uit heel Nederland vaker en langer naar de stad komen. Voor het Spijkerviertel valt in de plannen de wens op om het kwartier op een plezierige wijze te verbinden met de binnenstad en de eigenheid van het kwartier meer uit te dragen en te promoten.

Meerjaren investeringsplan voor ontwikkeling Singelpark

Arnhem was een van de eerste steden in Nederland waar de stadsgrachten gedempt

werden. De singels die de plaats innamen van de stadsgrachten zijn verworpen tot een bijna onneembare barrière voor bezoekers die zich naar de overkant willen wagen. Er wordt gepleit het gebied tussen binnenstad en Spijkerviertel opnieuw in te richten. Niet alleen voor een betere verbinding overdag, maar om ook 's avonds een fijne verbinding te hebben naar bijvoorbeeld het Posttheater en de Parijse sfeer van Grand Cafe Le Metropole. De binnensingels zijn dan geen barrière meer, maar vormen een organische verbinding: Stadstheater Arnhem en Musis Arnhem liggen niet meer gescheiden van elkaar, maar in hetzelfde park. Vanuit het Spijkerviertel wandel je via de nieuwe brug over de Lauwersgracht zo naar het Stadstheater. Vanuit het centrum heb je een prettige verbinding met het Spijkerviertel.

Kwartierenplan

Studenten van de businessschool TMO kwalificeerden het Spijkerviertel zo: 'historische wijk die ooit is opgezet om rijke renteniers naar Arnhem te lokken. De meest Parijse buurt van Arnhem. De Steenstraat is van oudsher een van de bekendste winkelstraten van de stad en herbergt verschillende winkels met duurzaam geproduceerd vlees, vis, brood en ander voedzame genoegens en flonkerende speciaalzaken'. Het doel van het kwartierenplan is samenwerking van de binnenstad met de kwartieren op het gebied van marketing, evenementen, aankleding openbare ruimte en vergroening. De kwartieren worden een integraal onderdeel van de stadsbeleving.

Steenstraat

Het is de gemeente niet ontgaan dat onze beroemde Steenstraat onder druk staat. Eerder in deze wijkkrant hebben we het huidige momentum een kantelpunt genoemd. De gemeente heeft dit onderkend en een aantal ingrijpende maatregelen genomen die de leefbaarheid en de commerciële ambitie van de straat sterk

gaan ondersteunen. De maatregelen zijn onder andere: meer groen, meer beveiligingscamera's, wonen uitsluitend toegestaan op verdiepingen. De begane grond is bedoeld voor commerciële en maatschappelijke activiteiten. Het facetplan (woningplitsing en verkamering) wordt van toepassing verklaard. Het toestaan van horeca wordt verder gereguleerd. Meer ruimte voor terrasjes, dag-horeca en avondhoreca in de vorm van restaurants en bistro's, waarbij de vergunning wordt gekoppeld aan een gevarieerd en aantrekkelijk voorzieningen-niveau. Deze gewenste horeca zorgt voor sociale controle en versterkt daarmee de leefbaarheid en de sociale veiligheid. De horeca dient als ondersteuning van het winkelend publiek, tijdens en na het winkelen. De nieuwe regelgeving reguleert ook het aanbod van bedrijven. De regeling staat nutsbedrijven, creatieve bedrijven en ambachtelijke bedrijven toe. Het gaat dan om kleinschalige bedrijven die als speciaalzaak aangemerkt kunnen worden. Het gevolg van deze keuze is dat een groot aantal andere bedrijven wordt uitgesloten. Deze aanpak is noodzakelijk om een gevarieerd aanbod in de Steenstraat te garanderen. De aanleiding is de verzadiging die is opgetreden in de straat met betrekking tot telefoon- en belwinkels, fastfood, computerzaken, juweliers, bruidswinkels en smart- en growshops. De verkeersintensiteit is een politiek issue en wordt bekeken in samenhang met de duurzaamheidsdoelstellingen.

Epiloog

In combinatie met het prachtig opgeknapte Velperpoortstation en de doorloop naar het Singelpark zal de Steenstraat straks – zeker voor bezoekers uit het oosten van het land – opnieuw een visitekaartje zijn voor de beleving van Arnhem als fijnste stad van Nederland!

Tekst: Jan van Wonderen

Illustraties: Buro Harro

Leo's food-life zegt 'Goodbye'

We spreken Leo Kleton in juni jongstleden, een paar dagen na zijn afscheidsreceptie, op het terras van de Metropole. 'Hier op de stoep - met medewerking van de burens winkeliers - gebeurde het: zoveel handen geschud, bloemen en kadootjes gekregen, flessen wijn; ik heb nog niet eens alles uitgepakt en bekeken. Kan ik nog niet aan. Zoveel klanten en oud-werknemers die de moeite hebben genomen om afscheid te nemen ook. De bloemen heb ik maar naar een verzorgingshuis gebracht. Hebben de bewoners er ook nog wat aan.' Bijna dertig jaar heeft Leo zijn bedrijf Leo's Food-life gevoerd aan de Steenstraat.

Met pensioen

'Ik zat al een paar jaar tegen bedrijfsbeëindiging aan te hikken. Het ging tijdenlang financieel niet al te best, het was geen goudmijn zogezegd, maar gek genoeg heeft corona mij de laatste jaren doorheen geholpen: afhaalmaaltijden, hè? Ik kon de hele tijd open blijven! Maar goed, ik ben nu 67 en het huurcontract (vijf jaar) liep af en doorgaan tot mijn 72e zag ik echt niet zitten. Het was toch een moeilijke beslissing, ik wilde mijn klanten niet in de steek laten en ik ben in die dertig jaar

enorm vergroeid geraakt met dit deel van de Steenstraat. Het is allemaal in goed overleg gegaan met de eigenaar van het pand. Door de makelaar is er gezocht naar een opvolger die past in dit deel van de straat, sterker nog die een deel van mijn werk voort gaat zetten!'

Smaakmaker

'Ik kom uit een rasechte horecafamilie, vader is chef-kok bijvoorbeeld, broer en zus, ooms en tantes, werken allemaal in de horeca. Zelf heb ik een etaleur-decorateur

opleiding gedaan en als 17-jarige al als filiaalmanager van een schoenenzaak gewerkt in Zwolle. Daar was ik voor de liefde naartoe verhuisd. Ik heb ook nog applicatiebeheer gedaan, maar ben door de toen heersende werkloosheid toch de horeca ingerold. Daar heb ik (te) hard gewerkt voor mijn bazen. Ik heb altijd geweten hoe gerechten hóren te smaken. Van huis uit denk ik, mijn moeder kon van een baksteen zogezegd nog iets lekkers maken. Ik heb bijvoorbeeld in een visrestaurant gewerkt terwijl ik geen vis lust. Ik heb een "kruidenmolen" in mijn hoofd en kan zonder te proeven een gerecht samenstellen en ik kan een bestaand recept verbeteren. Joop Braakhekke van het beroemde Amsterdamse restaurant Le Garage was ook geen kok maar een smaakmaker.'

Traiteur

'Toen ik 30 jaar geleden als franchisenemer hier voor Food-life ging werken, liep het voor geen meter. Mensen waren helemaal niet gewend om maaltijden af te halen. Koken deed je zelf. Traiteurs bestonden bijna nog niet. Na een jaar heb ik de zaak over kunnen nemen en naar mijn hand kunnen zetten. Leo's food-life heeft altijd gestaan voor gezonde maaltijden. Stampotten zoals mijn 'stimpstamp', stoofvlees, hachee en in het seizoen wild; eigenlijk maaltijden waarvoor de werkende mensen zelf geen tijd meer hadden om deze te koken. Alleenstaanden, oudere mensen, hier kwam echt van alles. De meeste mensen kwamen ook voor het praatje erbij en zij gaan mij en ik ga hun écht missen.'

Lasagne

'Met mijn opvolgers ben ik overeengekomen dat ze een deel van mijn maaltijden nog blijven koken: zij moeten nog een klantenkring opbouwen en ik 'gooi' mijn klantenkring in feite weg. Zo help ik hen op gang en laat ik een deel van mijn oude klanten niet in de steek. Mijn beroemde lasagne recept hebben ze gekregen. Dat voelt heel erg goed om het op deze manier 'mijn kindje' over te dragen en achter te laten. Ik heb nu mijn hele huis in Nijmegen vol staan met alle decoratie spullen die ik alle jaren hier heb gebruikt. Dat ga ik langzamerhand eens opruimen en dan is het proces van afscheid echt begonnen. Zoveel meer vrije tijd: ik heb mijn "balboekje" al tot 2023 vol staan!'

Toko Bali Huis zegt 'Hallo'

Lasagne

Het eerste wat ik zie (eind augustus) als ik het Toko Bali huis inloop voor een gesprek met Maarten en Rustini (Roos) van Wees, is de lasagne "van Leo" in de vitrine.

Maarten: 'wij bereiden inderdaad nog een aantal van "Leo's" gerechten zoals de lasagne en bijvoorbeeld stampotten, verder zijn de maaltijden Balinees Indisch. Het was Leo's idee om een deel van zijn maaltijden en daarmee een deel van zijn klanten over te nemen. Wij hadden eigenlijk een ander concept voor ogen. Wij merken dat de oude klanten blij zijn met deze situatie én toch ook eens een Balinese maaltijd meenemen. Nieuwe klanten kijken soms raar op dat er naast de Balinese toko gerechten ook oerhollandse stampot in de toonbank ligt. Wij onderscheiden ons hierdoor en door onze Balinese keuken van andere toko's en dat willen wij ook.'

Het interieur van de zaak is gebleven zoals het was, wat strakker en leger met een indrukwekkende variatie aan maaltijden in de meterslange toonbank.

Bali en passie

Maarten en Roos hebben elkaar ontmoet op Bali en zijn daar ook -volgens de daar geldende tradities- in het huwelijk getreden. Roos had plannen om naar de universiteit in Australië te gaan maar is samen met Maarten in Nijmegen beland. 'Ik wilde hier aan de universiteit gaan studeren en het was heel moeilijk om hier weer een baan te vinden op mijn eigen niveau. Ik moest van nul af beginnen.' Als voorbereiding op zelfstandig ondernemen heeft zij een MBA opleiding gedaan aan de Saxon University Deventer. Na inburgeringscursussen is zij sinds 2018 Nederlands staatsburger.

Met tranen in de ogen vertelt ze dat ze zo dankbaar is dat Maarten samen met haar de stap heeft gezet om dit Balinese Tokohuis met haar te starten. 'De Balinese keuken is een grote passie van mij, hierin kan ik mijzelf en mijn kookvaardigheden kwijt en kom ik weer tot bloei. Ik koop zoveel

mogelijk bij onze Steenstraat burens in en maak mijn eigen bumbus vers volgens Balinees recept en met de specifieke specerijen. Dat proef je ook; het heeft een eigen en krachtige smaak. Ik gebruik meer kruiden en minder zout en samen levert het die eigen identiteit op.'

De keuken is letterlijk in tweeën gedeeld: Maarten bereidt de "Hollandse" maaltijden zoals Leo hem dat zelf heeft geleerd en Roos de Balinese. Lachend vertellen ze dat klanten nog wel eens om het hoekje de keuken in kijken om te zien of Roos echt wel zelf die maaltijden kookt: 'Maarten staat vaker voor en ik ben dan lekker achter aan

het koken; zoals gezegd alles wordt hier echt vers en in deze keuken door mij en Maarten zelf bereid.'

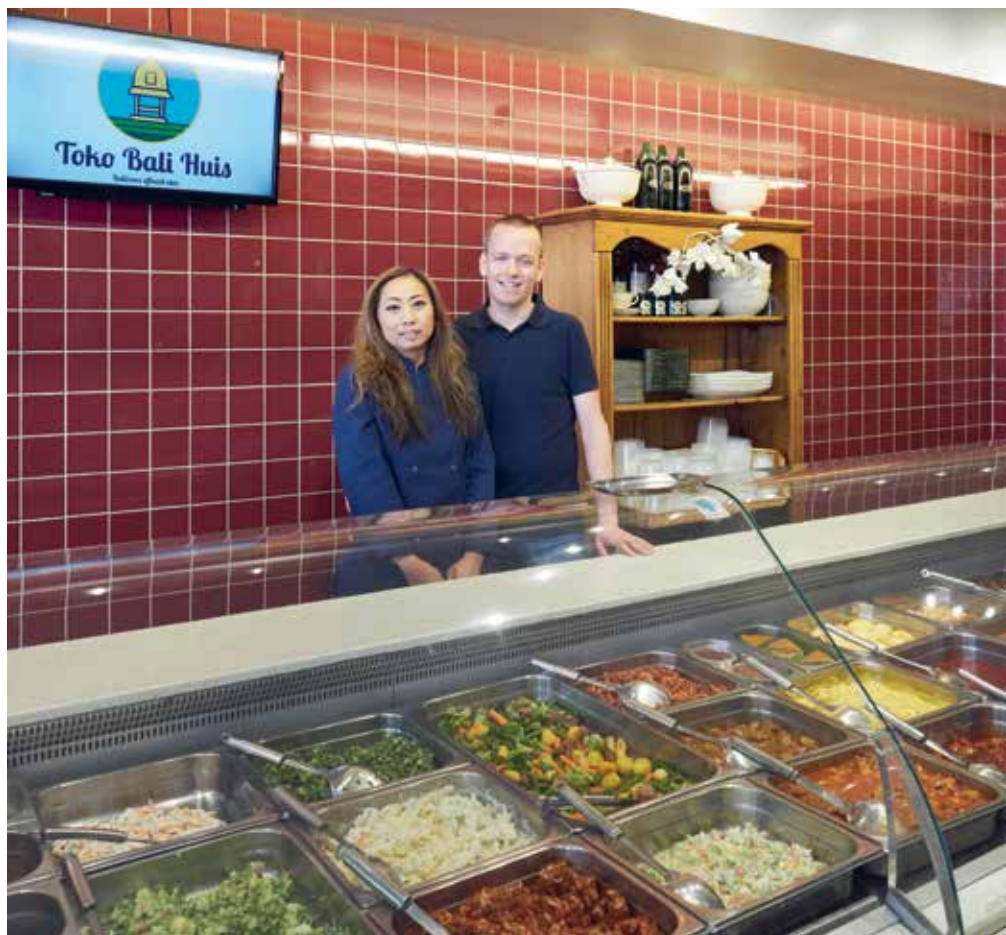
Zelfstandig ondernemen op de Steenstraat

'Een eigen bedrijf starten vonden we best een grote stap. Het is voor ons de eerste keer en wij moeten hiervan ook leven.' De eigenaar van het pand heeft zijn best gedaan om voor de opvolging van Leo een vergelijkbaar bedrijf te interesseren. 'Dat is voor alle winkeliers, de klanten en de diversiteit van de Steenstraat belangrijk' zegt Maarten. 'Wij zijn hier blij mee en ook met de steeds groener wordende levendige straat. Het blijft voor ons nog wel spannend de komende tijd, ondanks de hulp en adviezen van Leo moeten we zelf ons eigen bedrijf en klantenkring verder op gaan bouwen. Maar dat doen we met hart en ziel!'

www.tokobalihuis.nl
Steenstraat 76

Tekst: Trudi Hendriks

Foto's: Rien Meijer

Heb je zelf of ken je een bijzonder (startend) bedrijf dat in onze wijk gevestigd is? Neem contact op met wijkkrantspijkerkwartier@gmail.com

Vitesse

opgericht in een souterrain aan de Parkstraat

**Op een zonovergoten zomerochtend ga ik de
deur uit voor een wandeling met hond Billie.
Nauwelijks op weg, richting het parkje bij Thialf,
word ik nageroepen.**

Voor mijn deur van Parkstraat 84 staat Ferry Reurink, schrijver van een imposante en jaarlijks uitdijende reeks boeken over voetbal, voetbalstadions, voetballers en voetbalcoaches. En over Vitesse. Niet-voetballiefhebbers kennen hem misschien van het Erfgoedcentrum, waar Ferry specialist oude uitgaven is. Of van een boek over de Arnhemse rocker Alfons Haket, die een deel van zijn jeugd in het Spijkerkwartier doorbracht. Dat ik Ferry in het Spijkerkwartier tref is niet vanzelfsprekend. Hij woont ver weg, in Zuid.

‘Mag ik je voorstellen aan Dick Rijdsdijk’, zegt Ferry. Dick is deze ochtend met zijn donkere pak met jas en das ongetwijfeld de best geklede maar ongetwijfeld ook de warmst geklede man van het Spijkerkwartier. ‘Dick is 86’, zegt Ferry. ‘Je zou het hem niet geven toch?’ ‘Wat brengt de heren naar de Parkstraat?’ ‘We staan voor het huis waar in 1892

Vitesse voor de tweede keer is opgericht’, zegt Ferry. ‘Dick is de oud-archivaris van Vitesse, een baantje dat ik recent van hem heb overgenomen. We vragen aan de bewoners of wij even binnen mogen kijken. De bewoners antwoordden dat ze aan de huisbaas gaan vragen of ze ons erin mogen laten.’ Verstandig. Iedereen kan zich wel met een ongeloofwaardig praatje naar binnen proberen te kletsen.

‘Vertel’, zeg ik tegen de twee mannen. ‘Vitesse voor de tweede keer opgericht? Was het de eerste keer niet gelukt?’ ‘Het eerste Vitesse’, vertelt Ferry, ‘was een cricket- en voetbalclub, opgericht in april 1887, maar hield in oktober 1891 op te bestaan vanwege het ontbreken van een geschikt speelterrein. In 1892 was hier vanuit Nederlands-Indië de familie Couvée op de Parkstraat komen wonen. De jongens van gezin Couvée, Dirk en Frits

en hun stiefbroer Rudy d’Arnaud Gerkens, waren cricketliefhebbers. Maar er bestond geen club meer. Dus hebben ze op 14 mei 1892, samen met nog twee jongens, in het souterrain van hun ouders zelf een club opgericht. Dirk werd secretaris, Frits de penningmeester. Ze noemden hun club Vitesse, zoals de eerste vereniging ook al heette. En ditmaal is die wel blijven bestaan. Veertien leden telde de club bij aanvang, de meeste waren scholieren van de HBS of het gymnasium. Veel van hen woonden in het Spijkerkwartier.’

‘Hoe weten jullie dat allemaal?’, vraag ik. ‘Dat hebben ze destijds keurig opgeschreven in de notulen, die bewaard zijn gebleven.’ ‘Maar jullie hebben het over cricket. Vitesse is toch een voetbalclub?’ ‘Jazeker!’ zeggen Ferry en Dick in koor. ‘In de zomer, van mei tot en met september speelden ze cricket en in de herfst en winter

werd er gevoetbald. Het cricketterrein was op de openbare weg van de Verlengde Rijnkade, later konden ze terecht in de Planten- en Vogeltuinen aan de Velperweg. Voor het voetballen hadden ze, behalve als er geschaatst werd, de beschikking over het veld van de ijsclub langs de Vosdijk en een weiland achter een school aan de Rietgrachtstraat. Er is zelfs een vergadering over geweest, of ze zich behalve met cricket ook moesten bezighouden met voetbal. Slechts één van de leden was tegen en zo was Vitesse vanaf het najaar van 1892 naast een cricketclub ook een voetbalvereniging. Twee jaar later gaven de jongens de brui aan het cricket om zich voortaan, winter én zomer, toe te leggen op voetbal.'

En voetballen doet Vitesse, zoals bekend, tot op de dag van vandaag. Vitesse-oprichters en naamgevers Dirk en Frits Couvée zeiden de voetballerij al spoedig gedag. Dirk werd

commandant van een regiment artillerie in Breda en was een bekende naam in de paardensportwereld. Frits was lange tijd officier van justitie in Arnhem. De broers overleden kort na elkaar, Dirk in 1960, Frits een jaar later.

Tijd om door te lopen met Billie, die het niet interessant en sowieso te lang vindt duren wat deze twee heren haar baasje te vertellen hebben, hoewel ze toch dol is op voetbal. Dick en Ferry gaan terug naar Zuid. Het souterrain waarvoor ze gekomen waren kregen ze niet te zien. Andere keer beter. Maar hun komst was niet helemaal te vergeefs. U heeft er dit stukje in de wijkkrant aan te danken. Het Spijkerkwartier als de bakermat van Vitesse, wie had dat gedacht!

Tekst: Stef Ketelaar

Foto: Jacqueline Wolters

Speciale avond: energie besparen in monumentale panden

We weten het allemaal: we moeten energie besparen. Maar hoe pakken we dit aan? Heeft u een monumentaal pand en bent u het spoor ook bijster? Kom dan op 19 oktober naar De Lommerd. Spijkerenergie organiseert dan een speciale avond geleid door Jan van de Veerdonk.

Jan heeft als Nijmeegse ondernemer veel ervaring met het aanpassen van oude, monumentale huizen. Van kleine, eenvoudige aanpassingen (raam, kozijn, voordeur...) tot uitgebreidere en complexere verbouwingen en totale renovaties, zelfs tot van-het-gas-afverbouwingen. Het advies van Jan: 'Neem de tijd en laat je niet gek maken.

Nu is belangrijk: wat heeft mijn huis nodig, wat zijn de zwakke plekken, en wat is me dat waard, qua energie en geld? Het uitgangspunt is energie besparen. De focus ligt daarom op het verwarmen van het huis, koken en warm water. Het is een complexe combinatie van isoleren, installatietechniek, rendementverbetering van de C.V. installatie, de ruimtes die je niet gebruikt niet verwarmen en dus ook niet isoleren. Dat wil zeggen, compartimenteren en keuzes maken.

Dit brengt ons nu bij de kern van deze informatieavonden: basis bouw fysica, bouwtechniek en materiaalgebruik met elementaire kennis over ventileren en verwarmen.'

Overweeg je een verbouwing of aanpassing, of ben je zelf al begonnen? Grijp je kans en kom op 19 oktober naar De Lommerd!

**Voor details over de avond:
zie de komende berichten op
Mijnspijkerkwartier**

Tekst: Werkgroep SpijkerEnergie

Het AD(H)D Café

In Tavaerne de Bierlaerse aan Westeinde wordt elke eerste maandag van de maand een AD(H)D café georganiseerd. Mensen die een diagnose hebben, of die vermoeden te hebben, zijn welkom om aan te schuiven voor een drankje en een gesprek. Inmiddels bestaat dit AD(H)D café twintig jaar.

ADHD

ADHD is een stoornis in aandacht en concentratie. Tot voor kort werd daarbij een onderscheid gemaakt tussen ADHD en ADD, waarbij de eerste wordt gekenmerkt door een hyperactiviteit die bij de tweede juist ontbreekt. Inmiddels wordt ADD formeel gezien als een subtype van ADHD, en wordt er geen aparte diagnose meer voor gegeven, maar je kunt de naam ADD

nog steeds regelmatig tegenkomen. Lange tijd werd ADHD gezien als een stoornis die met name voorkwam bij kinderen, en dan nog vooral bij jongens. Langzaam komt er meer aandacht voor volwassen mannen en vrouwen met deze stoornis. Steeds vaker krijgen mensen pas op latere leeftijd een diagnose, als ze vastlopen in hun studie, hun werk of hun gezinsleven. Het AD(H)D café kan dan iets bieden wat niet altijd makkelijk te vinden is: een mogelijkheid om in gesprek te gaan met lotgenoten.

Café

het AD(H)D café heeft op verschillende plaatsen in Arnhem gezeten, maar is sinds enkele jaren neergestreken in de fraaie Tavaerne de Bierlaerse aan Westeinde. In de loop van de avond schuiven steeds meer mensen aan, bestellen een drankje en gaan in gesprek. Soms over specifieke dingen

waar ze tegenaanlopen in hun dagelijks leven; soms gewoon over willekeurige onderwerpen.

Er is met opzet gekozen voor een laagdrempelige bijeenkomst, benadrukt organisator Ineke Masselink. Er is bijvoorbeeld geen maandelijks thema, iets wat in AD(H)D cafés in andere steden wel gehanteerd wordt. Er zijn geen hulpverleners aanwezig; de ene bezoeker deelt waar hij of zij mee zit, en een ander zegt 'dat heb ik ook, en dat pak ik meestal zo aan'. Herkenning en erkenning.

Nog wel een tip voor wie een keer wil langskomen: in Tavaerne de Bierlaerse kan alleen contant betaald worden.

Aanmelden kan bij Ineke Masselink
bbc@xs4all.nl, 06 22 21 25 41

Tekst: Katja Krediet

Foto: Rien Meijer

Eten in De Lommerd weer van start

In De Lommerd is hard gewerkt aan de inrichting van een nieuwe keuken en in oktober is het eindelijk weer zover dat Eten in De Lommerd van start kan!

Er zijn gezamenlijke maaltijden voor wijkbewoners gepland in de laatste 3 maanden van dit jaar. Eten in De Lommerd staat bekend om de gezellige en ontspannen sfeer waarin wijkbewoners elkaar ontmoeten. De derde dinsdag van de maand was altijd vaste prik en dat is ook nu weer zo. Een team vrijwilligers gaat het mogelijk maken om onder het genot van een maaltijd en drankje bij te praten met andere wijkbewoners.

Er is plek voor 30 gasten en er wordt een vegetarisch hoofdmenu geserveerd met een toetje. Afsluitend is er koffie en thee. De kosten bedragen €9,50 per persoon (excl. drankjes). Mensen met een Gelrepas ontvangen €3,50 korting. De maaltijd start om 18.30 uur (deur open vanaf 18.15 uur). Het is wel van belang dat u zich aanmeldt voor de maaltijd omdat vol ook echt vol is.

Aanmelden kan vanaf 1 week voor de start van de maaltijd via onderstaand mailadres. U ontvangt altijd bericht van uw aanmelding.

Data: **18 oktober, 15 november en 20 december 2022**

Locatie: De Lommerd, Spijkerstraat 185a, Arnhem

Contactpersonen Jolanda en Christine:

etenindelommerd@gmail.com

Tekst en foto: Christine van der Heide

Jolanda Verstegen
in de keuken van
De Lommerd

Willem van Gent als Arnhemse Held

Het duurde een hele coronaperiode, maar uiteindelijk kon Willem van Gent afgelopen juni vieren dat hij in 2019 tot Arnhemse Held was uitgeroepen.

Het weer werkte mee, De Lommerd had de deuren wijd open, er was muziek van 'De Boomers-Hof-Huisband' en 'Hank thee Knife and the Jets'. Er was drank, er waren hapjes, er waren heel veel buurtgenoten, die op hem gestemd hadden.

Het was gezellig!

Op Willems verzoek gaven mensen een donatie in plaats van cadeaus. De opbrengst is bestemd voor de museumwoning van Tante Eef. En al die flessen en bloemen, die tóch meekwamen: die zijn wel mee naar huis gegaan...

Tekst en foto: Lucille van Straten

Willem met zijn tweelingbroer Jeroen

GPX

Het initiatief GPX aan de Spijkerstraat kreeg groen licht van het ijkoverleg en ArnhemAAN voor een doorstart van de 'groepsmeter'. Met een groepsmeter van GPX kan een groep bewoners gezamenlijk hun energieverbruik in de gaten houden. Zo wordt je gezamenlijk bewuster van je patroon van afname en gebruik. Via een online dashboard krijg je toegang tot energiemonitor van jouw energieverbruik, ook bij zonnepanelen! Zowel gas als elektrisch. Ieder kan zelf een groep beginnen, bijvoorbeeld met medebewoners in de straat, met maximaal 10 deelnemers. Er zijn al 23 groepen, waarvan 16 openbaar. Uitproberen kan geen kwaad, een jaar lang gratis! Daarna doorgaan, kan voor een eenmalig bedrag. De groepsmeter is ook geschikt voor huurders, VVE's en appartementen. 100 Exemplaren liggen gereed voor samen energiemeten in de wijk. Deelname levert een nieuwe ervaring aan de energietafel! Het initiatief wordt gesteund door Spijkerenergie, en ArnhemAAN.

Meer informatie op de wijkwebsite of op www.gpx.nl

Tekst en foto: Via GPX

Het Rembrandt theater

Het Rembrandt theater aan de rand van Spoorhoek wordt verbouwd. Enige tijd geleden stonden er in verschillende kranten al 3D-impressies van een woontoren die boven het gebouw uitrijst. Dat er daadwerkelijk een woontoren komt, ligt nog niet vast: dit benadrukken meerdere partijen. Het is slechts een optie die de architecten momenteel verder onderzoeken. Maar wat zijn de argumenten om wel of juist niet de hoogte in te gaan? Een paar voors en tegens.

Voor: sociale controle en leefbaarheid

De leefbaarheid rond het plein achter het Rembrandt theater holt al jaren achteruit. Er wordt afval gedumpt, geladen en gelost, graffiti gespoten en veel gehangen. 'Bij bewonersavonden kwam naar voren dat het gebouw nu zo verloedert,' zegt Julian Wolse van het aangetrokken architectenbureau OTH. De participatie van bewoners is een belangrijk onderdeel geweest van de ontwerpfase, en het architectenbureau is dus op de hoogte van de sociale problemen in de wijk. 'Er zijn meerdere blinde gevels. Er is geen leven meer. Het gebouw heeft geen functie meer en draagt dus niet bij aan de leefomgeving.' De voormalige ruimte van de theaterzaal wordt in het nieuwe plan een openbaar, groen binnenhof,

en eclectische bouwstijl. 'Het karakter van de wijk is eigenlijk nog eind 19de eeuws, met huizen die drie of vier bouwlagen hebben.' De hoogte en stijl van de geplande woontoren vindt hij daar niet bij passen. 'In de ontwikkelde planvoorstellen is uitgangspunt dat er een verhoging van bouwhoogte nodig is om de bedoelde ontwikkeling rendabel te maken en het gevolg daarvan is een forse verhoging van de huidige bouwhoogte. Dat zal voor de omwonenden een vermindering van woongenot betekenen.'

Voor: behoud van het monument

Het Rembrandt theater is een monument. Gaat verbouwing dan niet ten koste van de historische waarde? Niet per se, zegt Ton Schulte van architectenplatform CASA. 'Vroeger werd er een stolp over een monument gezet alsof het was bevroren in de tijd. Daar wordt tegenwoordig anders over gedacht: "Behoud door Ontwikkeling" is nu het motto. Je kunt de tijd niet stilzetten. Een monument heeft niet alleen een verleden - waarin er vaak al het nodige aan verbouwd en veranderd is - het heeft ook een toekomst. Soms is het de moeite waard om iets als zodanig te behouden als tijdsbeeld, maar je kan niet alles tot een museumstuk maken of in het Openluchtmuseum neerzetten. Aanpassingen zijn vaak nodig zodat het monument mee kan blijven doen en daarmee ook behouden blijft. Dat geldt ook voor het Rembrandt theater.'

Tegen: druk op de wijk

Spoorhoekbewoner Hans Ansems is bang dat een woontoren zal leiden tot 'letterlijk en figuurlijk een gevoel van verdrukking. Al die mensen erbij zal de dichtbevolkte wijk nog drukker maken. Mensen, met geluid,

met bezoek, met auto's. Je moet eigenlijk van tevoren maatregelen treffen om die gevolgen te compenseren. In de plannen heb ik dat nog helemaal niet gehoord.' Hij heeft zelf al een suggestie. Vroeger had elk gebouw een parkeernorm. Passend bij het beleid van de nieuwe coalitie in de gemeente, wordt die parkeernorm bij Rembrandt nul. Oftewel: waar nieuwe woningen komen, komen géén extra parkeerplaatsen. 'Positiever zou zijn dat je nu een groennorm gaat hanteren. Een norm dat voor iedere woning een bepaalde hoeveelheid groen beschikbaar moet zijn in de straat.' Daarmee blijft de leefbaarheid in de wijk gegarandeerd.

Voor: verdichten is duurzaam

'Aan wonen is heel veel behoefte,' zegt Thor Smits, strategisch bestuursadviseur ruimte van de Gemeente. 'Het beleid van de gemeente is "verdichten": niet de weilanden rondom de stad bebouwen, maar in de stad plekken zoeken. Als je woningen in de bestaande stad toevoegt moet je dat doen op plekken waar al veel voorzieningen zijn. Dan gaat het niet ten koste van de natuur. Je hebt rond een stad groen nodig om een prettige woonplaats te hebben. Verdichten is ook duurzaam omdat je bestaande stations, scholen en winkels beter benut als er meer mensen in de buurt wonen. Als je uitbreidt, moet je juist nieuwe buslijnen aanleggen en scholen bouwen.' Ook de parkeernorm moet helpen bij de verduurzaming: 'Het idee is dan dat het autobezit ontmoedigd wordt, een keuze van het college van b&w. Je hebt geen auto nodig als je daar komt wonen. Alle voorzieningen zijn bij de hand.'

Tekst: Katja Krediet

Beeld: via OTH architecten

toegankelijk voor buurtbewoners. Een woonfunctie (met semi-publieke functie in de plint) moet zorgen dat 'het gebouw weer letterlijk de ogen naar de buurt heeft. Er moeten woningen komen die gericht zijn op het plein.' Mogelijk, zelfs, moet de entree van het nieuwe gebouw aan de kant van het plein komen. 'We willen interactie met het plein bewerkstelligen, waardoor het plein niet meer een "achterkant" is. Het wordt weer van iedereen.'

Tegen: niet het juiste karakter

'De voorgestane hoogbouw en ontwikkeling past niet bij de Spoorhoek,' zegt Piet van Dijk, voorzitter van Stadsschoon Arnhem. Een groot deel van de gebouwen in spoorhoek zijn herenhuizen, met een neoclassicistische

Pure Roasted

Op een maandagochtend zitten we aan een geweldige Caffè lungo in de gloednieuwe koffiezaak Pure Roasted in de Steenstraat. De zaak is gesloten op maandag, maar verschillende mensen zien ons zitten en rammelen wat aan de deur. Eigenaar Martijn Stappers gaat uitleggen dat de openingstijden helaas nog niet van buitenaf te zien zijn, maar dat hij morgen weer open is. Er ontstaat een kort gesprekje. 'Zie ik je morgen dan?'. 'Zeker!'. Het is exemplarisch voor wat Martijn voor ogen heeft met deze zaak: hele goede koffie – en wat daar zo bij hoort – én grote gastvrijheid en vakmanschap. Alles bij Pure Roasted werkt daaraan mee: de grotendeels zelfgebouwde, sfeervolle inrichting van de zaak, de plaats aan het begin (of juist einde) van de Steenstraat tegenover het Velperpoortstation, de opleidingen en ervaring van Martijn: horeca, kok, sociale academie, wijkmanager voor de gemeente in deze wijk, ondernemen (BierChefs), barista...

Zaadje geplant

Bij elk nieuw bedrijf in de Steenstraat denk je even: 'Wat zat er ook alweer hiervóór in dit pand?'. En ja, in dit hoekpand zat jarenlang een Iraanse winkel en daarna een tijd een massagesalon, die op last van de gemeente is gesloten. Voor de geboren en getogen Arnhemmer Martijn kwam het beschikbaar komen van juist dit pand precies op het goede moment. Hij houdt

van verandering en na vijf jaar intensief werkzaam te zijn geweest als wijkmanager voor het Spijkerkwartier bij de gemeente vond hij het mooi geweest en stopte. Een jaar lang als ZZP-er aan projecten werken leerde hem dat hij daarin toch niet zo zelfstandig kon zijn als hij wilde. Maar wat dan?

Contacten met PUUR Koffie in Oosterbeek plantten het zaadje en dat groeide snel. Pure Roasted is een maand na opening al goed op weg om te worden wat Martijn ervan wil maken. Het is een bij velen geliefde plaats om even op te steken of af te spreken wanneer in de stad bent, pauze neemt van je werk of in de buurt woont en er even uit wilt. Het heeft een duidelijke buurtfunctie. Martijn bevordert dat ook actief: ruim voor de opening nodigde hij alle buurtbewoners uit. De gasten zijn van alle leeftijden en achtergronden. Ze hebben gemeenschappelijk dat ze graag genieten van goede koffie en een goede sfeer.

En verder...

Ondertussen wordt er gewerkt aan een retail-component. Binnenkort kunnen we bijvoorbeeld de biologische koffiebonen of gemalen koffie, die Pure Roasted gebruikt, ook in de zaak kopen. Pure Roasted staat voor eerlijkheid voor mens, dier en milieu en dat begint al bij de koffie op de molen. Een heerlijke biologische 'specialty coffee'. Verder leent de zaak zich goed voor bijeenkomsten voor kleinere groepen,

presentaties, misschien kleine concerten. Allerlei ideeën en mogelijkheden passeren de revue, vaak ook uit de koker van gasten of wijkbewoners. Maar voorlopig staat Martijn er zelf vijf dagen per week gastheer te zijn. De laatste hand moet nog worden gelegd aan de afwerking van de opslagruimtes. De kelder is nog helemaal in Thaise sfeer. Hij is nog bezig met een eenjarige opleiding in het koffie en thee vak. En de website is nog niet helemaal af. En bloed kruipt... hij is heel actief bezig om dit deel van de Steenstraat nog beter leefbaar te maken. Daarvoor werkt hij samen met andere nieuwe ondernemers, de ondernemersvereniging, de makelaar die bemiddelde bij zijn winkelpand en die meer doet in de straat, en anderen die hij nog kent uit zijn tijd als wijkmanager. Uitkijkend vanuit Pure Roasted ziet het plein voor het station er plotseling heel veel aantrekkelijker uit dan voorheen!

Pure Roasted, Steenstraat 126

Tekst: José Botman

Beeld: Rien Meijer

Steeds triester hangen de bladeren van de kastanjes, gras is verdwenen, langzaam kleuren de straten een soort naar, gelig bruin. De boomspiegels hebben het zwaar. Het kraakt en piept. De nieuwe bomen smachten naar extra water, net als alle nieuwe aanplant. De droogste maanden in jaren, eeuwen, sinds ze het gemeten hebben.. wie zal het zeggen. Misschien moeten we de buitenruimte gaan vullen met palmen, oleanders en cactussen. Mooi tussen de rieten manden. Misschien moeten we nog meer tegels wippen, nog meer groenstroken maken, de daken volleggen met sterk sedum, de geveltuinten uitbreiden. Laten we hopen dat als dit stuk gelezen wordt, het water met bakken naar beneden komt..

Tekst: Lucille van Straten / foto's: Rien Meier

Naast Stefan zie je Henny Verheijen, zij redigeert ook. Eerder deed mijn vader dat, afgelopen juni is hij overleden.

Stefan Busch

'Ik heb geen meditatie nodig, mijn hartslag daalt zodra ik mijn knuffels vasthoud.'
Deze zin staat in een NRC-memorial uit 2021 over een gepassioneerde en succesvolle wetenschapper, Melanie Peters. En de knuffels, twee beren en een olifant, die al haar hele leven bij haar waren? Die mochten niet mee in de kist, dat zou te donker voor ze zijn. De woorden blijven mij nog lang bij en ontroeren mij, waarom weet ik niet zo goed. Misschien de zachtheid, rust die ik erin lees? In ieder geval maakt het mij nieuwsgierig naar waarbij wijkgenoten hun hart ligt en waar zij rust in vinden. Als eerste in deze serie spreek ik met musicus en klank-behandelaar Stefan Busch.

HART-RITME

Met uitzicht op het Transformatorplein zitten we met de net gehaalde cappuccino's van het nabijgelegen hippe Turkse koffietentje in de studio (nummer 32) van Stefan. Over een paar dagen vertrekt hij naar Berlijn voor een concertreeks. **Wat doet muziekspelen met jouw hart?** 'Dat weet ik eigenlijk niet goed, het zal per moment en muzieksoort verschillen. Bij een sneller ritme en harder volume zal het hartritme ook meegaan. Mijn persoonlijke stijl is meer rustig/vertragend, geen hotjazz of dansachtige dingen. Vroeger was ik meer gestrest, doe ik het goed, ben ik geliefd? De laatste jaren ben ik rustiger als ik op het podium sta. Als jong kind speelde en improviseerde ik vrijuit, de klassieke piano-juf maakte mij onzeker. Vroeger was mijn snellere hartslag verbonden met stress nu door levensvreugde. Een burn-out hielp mij daar ook bij.'

ONTWIKKELING

Hoe heeft dat geholpen? 'Na de diagnose heb ik alles uit mijn handen laten vallen en ben ik in retraite op Sardinië gegaan. Daar had ik de rust om te voelen wie ik ben en wat ik echt nodig had, waaronder meer zelfwaardering. Zowel bewegen als uitrusten zijn sindsdien vaste onderdelen van mijn dag. Met een snel kloppend hart kan je je toch rustig voelen, bijvoorbeeld bij een work-out op de crosstrainer mediteer ik tegelijkertijd. En na het sporten ga ik altijd de sauna in. Als feedback van mensen hoor ik dat mijn hart en gevoel na de burn-out meer open staan, dat ik zachter overkom.'

Mijn hele leven heb ik gespeeld en georganiseerd. Ik ben nu in een levensfase dat het mij niet meer lukt om mij uit te sloven voor een leuk idee waar geen resonantie op komt. Als je jonger bent heb je meer vechtlust, komt er vaak ook wat uit en ben je blij met een klein resultaat. Maar je hebt ook andere behoeftes en wil graag wat ontvangen. Veel mensen werken zo veel dat hun gezin erbij inschiet, daar maak ik nu wel meer tijd voor. Inmiddels zie ik mij niet meer puur als muzikant en kan ik de sores als jezelf verkopen en druk met social media zijn meer loslaten. Mij waardevol voelen voor mensen vind ik ook makkelijker in coaching en klankbehandelingen geven dan als musicus. Eerder dacht ik, vinden muziekcollega's dat niet zweverig? Nu denk ik, fijn als ik mensen kan helpen.'

COACHING

'Coaching kwam bijna altijd al om de hoek kijken bij pianoles aan volwassenen. Door oordelen verkrampen mensen. Het instrument is niet de piano, de muziek zit in jou, met de piano als verlengstuk. Muziek spelen gaat om vertrouwen, voelen, en houding. Daar mensen bij helpen trekt mij meer aan dan iemand het kunstje te leren om een aantal stukken te laten spelen.' **Hoe werkt klank-behandeling?** 'Ik noem het muziekcoaching. Afhankelijk van hoe en wat ik speel kunnen de trillingen rustgevend of opwekkend werken op het water in je lichaamcellen. Door mijn eigen ervaringen richt ik mij voorlopig op mensen met een burn-out. Ik help mensen te voelen, contact te maken met wat ze nodig hebben. Het kan je voornemens/nieuwe overtuigingen helpen verankeren doordat de klanken de rechter gevoels-hersenhelft activeren. Ik weet dat het werkt, maar het zou interessant zijn als de Radboud universiteit de hersen-effecten bij een proefpersoon zou meten, ze mogen mij bellen.' (lacht)

Bij het uitwerken van dit stuk staat op de achtergrond de laatste Zomergast (psychiater en traumaspecialist Bessel van der Kolk) aan. Ik spits mijn oren als hij praat over de verrassende resultaten van EMDR (verwerking door 'eye movement'), MDMA (drugs), yoga, psychodrama (acteren) die allemaal ontspannend werken en juist via de rechterhersenhelft (linker is ratio en taal) het lichaam helpen bij verwerking.

PLEK

Ligt je hart ook in de wijk? 'Elke keer als ik door de buurt loop spreek ik wel een paar bekenden, fijn en vertrouwd. Het thuisgevoel verbind ik ook met de omgeving van Arnhem, de rust van de parken en bossen. Mijn hart ligt ook nog in Duitsland. Los van de taal, vrienden en familie vind ik daar serieusheid en diepgang. Het is uiteraard niet zo zwart wit dat dat hier niet is. In de eerste plaats voel ik mij Europeaan.'

www.muziekcoaching.nl

Tekst: Foeke Galema

Foto's: Rien Meijer

Stefan 'Stevko' Busch is geboren in Duitsland (1966) en heeft een carrière als pianist, componist en docent. Als initiatiefnemer/directeur ijvert hij met de stichting Gallery of Tones voor een eerlijke betaling van musici. Stefan studeerde jazz en improvisatie aan het Sweelinck Conservatorium Amsterdam. Als solist, begeleider of als duo met saxofonist Paul van Kemenade treedt hij in binnen (o.a. North Sea Jazz) -en buitenland op. In 2006 verhuisde hij met zijn gezin door zijn Artez-docentschap naar het Spijkerviertel.

SpijkerVerkeersKermis

Hoe zorg je ervoor dat wijkbewoners meepraten over een grijs thema als verkeer? Door ze met een ludiek evenement in beweging te brengen! Daarom organiseerden vrijwilligers van de werkgroep Verkeer van het Spijkerkwartier op zaterdag 16 juli de allereerste SpijkerVerkeersKermis in Vrijstaat Thialf te Arnhem.

De werkgroep Verkeer beschikt samen met Gemeente Arnhem over een parkeerfonds. Geld dat daarin zit, mag uitgegeven worden aan verbeteringen in de wijk. Denk aan deelauto's, lawaaiplaatjes, of het schoonmaken van straten. Beide partijen willen graag weten hoe wijkbewoners de toekomst zien. Op de kermis konden bewoners daarom stemmen op stellingen.

Op de kermis stonden ook attracties zoals een draaimolen, een vertical bike en een echt rijdend treintje. Ook waren er lezingen van vooraanstaande experts (HAN) over de toekomst van de wijk op het gebied van verkeer. Eten en drinken werd verzorgd door lokale ondernemers. Zo'n driehonderd mensen, jong en oud, zijn op het verkeersfeestje afgekomen.

<https://www.spijkerverkeerskermis.nl/>

Tekst: De organisatie van de SpijkerVerkeersKermis

Beeld: Asher Levy

Deelnemers gezocht voor wintermarkt

De nieuwe wintermarkt in De Lommerd, voor handgemaakte hippe handel, zoekt deelnemers die graag hun eigen handgemaakte en unieke artikelen aan de man willen brengen. Of je nu bezig bent als hobbyist of beroeps, het gaat om zelfgemaakte en originele producten. Er zijn verschillende tafels en kramen beschikbaar om je handel te tonen; elke plek is ongeveer twee vierkante meter. De wintermarkt is op zaterdag 17 december in De Lommerd van 11.00 - 17.00 uur. De kosten voor deelname bedragen € 15,00. Er is plek voor rond de 20 deelnemers, dus wacht niet te lang.

Aanmelden kan via de volgende mail:

wintermarkt.delommerd@gmail.com

Stuur graag enkele foto's en een korte omschrijving van het werk dat je wilt laten zien. Op die manier kunnen wij een indruk krijgen en voldoende diversiteit garanderen. Zodra er voldoende deelnemers zijn ontvang je verdere informatie. We verwachten veel mooi ambachtelijk werk!

Tekst: Madelon Overbeek en Jolanda Versteegen

Boulevard Buurtfeest

Het is een redelijke lange traditie dat de bewoners van het tweede stuk van de Boulevard Heuvelink -- vanaf de Johan de Wittlaan tot de Kastanjelaan - begin juli een bijeenkomst organiseren waarbij iedereen zelf wat meeneemt. Dat doen ze in de tuin van een wisselende medebewoner. Na twee jaar niet, kon het dit jaar wel weer. Dit keer op 2 juli in de tuin van nummer 77. Er waren ongeveer 35-40 personen.

Tekst en foto: Reinder Pieters

Veel te beleven op

Thialf!

Waterpret

Thialfloop

Op woensdagmiddag 15 juni vond de vijfde editie van de Thialfloop plaats. Met een Peuterrun, Kidsrun én Tienerrun. Ze gingen als een speer! Voor alle sportievelingen was er een medaille, fruit en een flesje water. En ook nog een springkussen, schminken en knutselactiviteiten. Ben jij er volgend jaar ook bij?!

Wijkpicknick

Op zaterdag 25 juni vond op Thialf een Vrolijke Wijkpicknick plaats. Ruim 60 buurtbewoners - van jong tot oud - gingen sportief de strijd met elkaar aan, aten aan lange tafels een heerlijke lunch en genoten van een spannende voorstelling. Wat een leuke wijk is dit toch!

Waterpret

Wat was het warm hè, deze zomer! Maar ook dan ben je bij Thialf aan het juiste adres. Laat je vanaf de kabelbaan in het water vallen, poedel met je voeten in het beekje of waag je onder de fontein. Thialf wordt bovendien steeds groener, dus altijd een plekje in de schaduw.

Sterren kijken

Sterren kijken

In de nacht van 12 op 13 augustus was er een sterrenregen. Speciaal voor die gelegenheid bleef Thialf open tot middernacht. Heb jij ze zien vallen?

Avond-openstelling

Dankzij de inzet van buurtbewoners kon Thialf ook deze zomer elke avond tot 22:00 open blijven. Nog meer speelplezier voor jong én oud!

Camping Thialf

Een camping? Op Thialf? Jazeker! Van 24 op 25 juli organiseerden Rijnstad en het Sportbedrijf de eerste editie van Camping Thialf, speciaal voor kids uit 't Arnhemse Broek. De foto's spreken voor zich: voor herhaling vatbaar!

Heb je ook een goed idee?

Zoals je leest, is er heel veel mogelijk op Thialf. Wil je ook iets leuks organiseren mét, vóór of dóór wijkbewoners? Mail ons op post@vrijstaathialf.nl

Wist je dat....

... wij een hele mooie website hebben? Bekijk 'm op www.vrijstaathialf.nl

Tekst en foto's: Vrijstaat Thialf

De wijkkrant Spijkerkwartier wordt huis aan huis bezorgd in het Spijkerkwartier (Spijkerbuurt, Spoorhoek, Boulevardkwartier en een deel van het Statenkwartier)

Editie: nr.122, herfst 2022

Redactie: José Botman, Foeke Galema, Trudi Hendriks, Katja Krediet, Jos Meeuwssen, Lucille van Straten, Jan van Wonderen

Beeld: Rien Meijer en anderen

Vormgeving: Harald Slaterus

Drukker: Drukkerij HPC

Oplage: 4.000

Verschijsning: 4x per jaar (lente, zomer, herfst en winter)

Diverse contactinformatie:

Wijkcentrum de Lommerd: Spijkerstraat 185a, info@lommerd.nl

Pand 66: Steenstraat 66, open op woensdagochtend.

Wijkagenten:

Femke van den Berg: femke.van.den.berg@politie.nl

Frank Daeseleer: frank.daeseleer@politie.nl

Politiepost Velperpoort, Ir.J.P.van Muijlwijkstraat 185.

Spreekuur op donderdag 18.00 – 20.00

Team leefomgeving: csa@leefomgevingarnhem.nl

Mijnspijkerkwartier.nl: wijkplatform

Fixi.nl: Voor meldingen over de openbare ruimte.

Kopij aanleveren: Kopij voor nummer 123 dient te worden aangeleverd vóór 15 november 2022 via wijkkrantspijkerkwartier@gmail.com.

Ingezonden brieven en artikelen zijn welkom en vallen onder verantwoordelijkheid van de auteur. De redactie behoudt zich het recht voor stukken te redigeren, in te korten of te weigeren zonder opgaaf van redenen. Anonieme brieven worden niet geplaatst, behalve in bijzondere situaties en op voorwaarde dat naam en adres bij de redactie bekend zijn. Ingezonden foto's dienen apart aangeleverd te worden in een resolutie van tenminste 300 dpi bij een formaat van tenminste 10 x 10 centimeter, in JPEG of TIF bestandsformaat. Toestemming van de maker is vereist en dient, tezamen met de naam van de maker, expliciet vermeld te worden bij het aanleveren van de foto's. Inzending geeft de redactie het recht het artikel en/of de foto in gedrukte, elektronische en/of enige andere vorm vast te leggen, te vermenigvuldigen dan wel openbaar te maken via de Wijkkrant Spijkerkwartier en website. Stukken van 200-400 woorden (met een foto) maken meer kans op plaatsing.

Voorpagina-foto: Rien Meijer

Lofzang op de imperfectie

Het was een vroege lentedag, ergens in april, toen ik voor het eerst binnenliep. Zo'n tijd dat het nog ijsig koud kan zijn, maar ook zonnig genoeg om voor het eerst buiten te zitten. De grote voordeur van het pand zat zo ongeveer midden tussen Bomboca en de Steenstraat. Binnen waren veel trappen – pas na de derde keer liep ik niet verkeerd – en sommige ramen keken uit over de treurwilgen van de Lauwersgracht met daarachter, in de verte, het Stadstheater.

Wanneer dit precies was heb ik moeten opzoeken. Het bleek recenter dan ik dacht: vier jaar geleden liep ik voor het eerst binnen bij een psych (reden: stress) - Bosman. Daar concludeerden ze ook dat ik ADHD had. Ik betwijfelde of het daarmee echt met zekerheid bewezen was – het was niet alsof ze mijn brein onder een scanner hadden geleegd.

En toch. Dat stempeltje was ook een soort van acceptatie. Ik kwam tot het inzicht dat ik mijn leven leefde in reservetijd. Eerst wat moest, als er tijd over was de dingen die ik écht graag wilde. Maar ik heb ADHD. Ik heb nooit tijd over. In mijn roman-in-wording beschrijf ik dat mijn hoofdpersoon, Alexander, een slechte verstandhouding heeft met de tijd: Hij is niet gekalibreerd op de tijd. Geheel in lijn met de wetmatigheid dat een roman altijd wel enkele autobiografische elementen heeft: voila, dit is er één.

Daar kan ik, in politiek jargon, allerlei 'mitigerende maatregelen' voor verzinnen, maar dat het niet vanzelf gaat is een feit. In plaats van al die vlekjes volledig weg proberen te poetsen en verbergen, kun je beter je talenten cultiveren. Dat kost minder moeite, is leuker, en levert ook meer op.

Er schuilt veel schoonheid in het imperfecte.

Mijn ADHD zie ik als een munt met twee kanten: er zitten voordelen en nadelen aan. Iemand die 'iets' heeft, op welke wijze ook, wil daarvan niet perse 'genezen' worden. Het enige waarvan ik al tijden probeer te genezen, is mijn Grote Vrees Voor het Oordeel van de Ander, die vooral maakt dat ik Dingen Die Ik Best Had Gekund niet of te laat doe, en dat ik Dingen Die ik Best Wel Vond toch net niet helemaal op zijn scherpst zeg.

Het is een zachte zomerdag, een zaterdag, de eerste na een lange reeks van hete dagen, eind augustus 2022. We zitten op een terras op Sonsbeek Theater Avenue en we hebben honger. Een jongen van in de twintig komt naar onze tafel en vraagt of we nog meer willen bestellen. Ja, zeggen we. 'Maar niet nog meer. We zitten net', zegt mijn vriend. De jongen zegt dat hij onze tafel dan eerst even leeghaalt maar terugkomt voor onze bestelling. Het is druk, dus dat duurt een tijd. Mijn honger is inmiddels veranderd in een ernstige fase van oerdrift. 'Hij had toch de bestelling kunnen opnemen en dán de glazen meenemen. Hij stónd er al, dit is zó inefficiënt', mopper ik voor me uit. Als hij weer aan onze tafel staat vertel ik hem dat op pinnige toon, nadat ik heb gevraagd of ik hem advies mag geven zonder het antwoord af te wachten. Hij zegt sorry, maar ik vergeet te reageren.

Tegen die jongen wil ik zeggen: ook sorry. Ik ben aan het leren dat ik af en toe ook best een kutwif mag zijn. Is zelftherapie. Eigenlijk vind ik dat imperfecties juist mooi zijn, juist die van anderen. Behalve dan als ik honger heb.

Foto: Menno van der Meulen